

Elogiu modestiei

Brîndușa Zaița Silvestru

29 de ani în spatele paravanului.

Pe scena de la „Tîndărică”, unde a însușit 60 de personaje, interpretînd cu egală bucurie și roluri mari și apariții episodice. Fetița din *Gură-Cască* (Evghenii Șvarț), rol de debut, Vera din 2—0 *pentru noi* (Poliakov), Micul Muck (după Hauff), Rosita, Belisa și Cocolice (*Cele trei neveste ale lui Don Cristobal* de Valentin Silvestru, după Garcia Lorca), șoricelul Zamfir (Alec Popovici), Luță din *Papuciada* (Camil Petrescu), Sinzianna din feceria lui Alecsandri, *Pisica — de una singură* (Nina Cassian) i-au evidențiat calitățile de interpretă și varietatea mijloacelor de mînuire.

Ani de învățătură, inclusiv Institutul de teatru, do perfecționare în știința și arta animației.

Ani, în care a împărțit, cu generozitate, din tainele măiestriei sale, spre a forma păpușari pentru teatrele noastre și pentru teatre din străinătate.

Coautoare a victoriilor dobîndite de primul nostru teatru de păpuși și marionete, nu numai în țară, ci și în Danemarca, Suedia, Norvegia, Franța, U.R.S.S., Elveția, Polonia, Cehoslovacia, Canada, Statele Unite ale Americii, Iran etc.

Încununată cu diferite distincții, odată cu teatrul (în 1978, a împărțit cu întreg colectivul prestigiosul premiu „Erasmus”, decernat la Amsterdam), a fost distinsă și personal, pentru spectacolele-recital prezentate în Geneva, Oslo, Madrid. La Sinaia, la prima ediție a Festivalului „Lumea păpușilor, lumea tuturor vîrstelor” (1974), recitalul său cu *Pu-iul*, după schița lui I. Al. Bră-

tescu-Voinești, a fost răsplătit cu premiul I.

...Și totul a început dintr-o joacă de vacanță. Ca elevă de liceu, s-a prezentat la un concurs de admitere în Teatrul „Tîndărică”. A dat viață unei bufnițe, a recitat versuri, a cîntat, a dansat și — deloc împlător — a fost admisă. A uitat, atunci, proiectele, în aparență, mai ambițioase și aplauzele primite pe scena unui teatru cu actori-oameni, în *O zi de odihnă* de Kataev. Intrase în breșla păpușarilor.

Brîndușa Zaița Silvestru : farmec personal, o cascadă de ris și voie-bună, vervă contagioasă, spirit acid, dar și caldă duioșie.

Valeriu Simion

Actorul care, cu 25 de ani în urmă, a părăsit scena „mare”, luminile rampei, contactul direct cu spectatori, întreruperea în altă și altă caractere „vii”, pentru a alege scena „mică”, penumbra, anonimatul, mînuirea unor figurine nefinsușite... Mărturisește că păpușile n-au fost pentru el o „voce pa-siune”. Se dedicase teatrului dramatic și nu credea că-l va părăsi vreodată. Dar, într-o împrejurare mai deosebită, venind în contact cu scena de animație, a intuit în „materia moartă” din care se naște această artă o viață neobișnuit de bogată, iar în meșteșugul însușirii personajelor de lemn, cîrpă sau burete, a întrezărit neașteptate posibilități ale fanteziei. A trece, cu ajutorul păpușii, dincolo de granițele la care se oprește actorul. (Continuare în p. 90)

Sanda Diaconescu

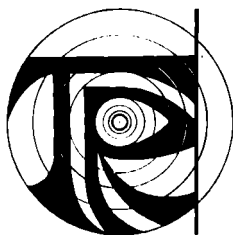

s-o facă cineva, chiar dacă s-ar sparge toate ulcioarele noastre cu iluzii.

Așadar, satira lui Kleist ne mulțumește și azi, cu jocul ei între bufonerie și grotesc, iar regizorul Detlof Krüger a găsit tocmai registrul potrivit al reprezentării. Spectacolul, în întregime, pare desprins din realitatea truculentă a maeștrilor pictori ai vieții rurale Adrien von Ostade sau Gerard Terborch. (Nu mărturisea însuși autorul că la geneza comediei sale a stat o pictură de epocă, în manieră olandeză, pe care o atribuia lui Teniers?) Interioarele sînt austere, curate, cu mobilier puțin și greoi; jambou-

nele, cîrmații și roțile de cascaval, printre dosarele răvășite din arhiva transformată în cămară a judeului Adam, sporesc impresia de truculență. Țîranii, masivi, aruncă priviri piezișe, bănuitoare, de sub frunți grele. Judele însuși e trupeș, cu maxilar prognat și calviție lucitoare. Își mijeste ochii, cînd cu deferență, la inspector, cînd cu veniu, la împričinații veniți să se judece. E ceva animalic în jocul lui Ernst Fritz Förringer, care face din judele Adam un ins dominat de instincte.

Constantin Radu-Maria

APĂRAREA LUI GALILEI

adaptare de Constantin Vișan
după Octavian Paler

Adaptarea realizată de Constantin Vișan după *Apărarea lui Galilei* de Octavian Paler ni s-a părut una dintre reușitele emisiunilor de teatru radiofonic ale lunii aprilie. Într-adevăr, încă de la lectură, prin forma sa de dialog, prin fina dăltuire a replicilor și prin muzicalitatea interioară a frazelor, eseu lui Paler apărea ca deosebit de adecvat montării radiofonice. De fapt, așa cum am numit volumul *un eseu*, îl puteam numi și poem sau chiar dialog de teatru; caracterul său

dramatic se detașează pregnant, conflictul se naște în planul ideilor, puternic, arborescent, cele două voci „se aud” încă de la lectură. Oralitatea textului ține nu de retorică, ci, repetăm, de dramă, meditația filosofică se formulează în termeni ai conflictului dramatic.

Reducția operată asupra textului, pentru realizarea versiunii radiofonice, se recomandă prin acuratețe, printr-un exact simț al ritmului specific cărții și al ritmului specific radioului. În interpretarea lui George Constantin și a lui Ștefan Iordache, cele două „glasuri” ale dialogului și-au găsit o intonație sensibilă și expresivă. Meritul principal constă, credem, în intuirea unui element fundamental: cele două poziții nu sînt net antagonice, o remarcabilă suplețe a gândirii îi face pe fiecare dintre interlocutori să adopte, uneori, o idee a celuilalt; dialogul îl poartă atît între ei, cit și fiecare cu sine însuși. Vocile actorilor se înfruntă, dar se și împletesc. Intransigența acuzatorului nu este lipsită de o nuanță de căldură, ea vine mai mult din dorința de a afla adevărul, decît din intenția de a încrimina, așa cum durerea din glasul lui Galilei nu înseamnă înfrîngere, iar răzvrătirea lui nu înseamnă certitudinea că deține adevărul. Frazele se înălțuie muzical, poate prea muzical, la fel ca în cartea lui Octavian Paler; dealtfel, cuvintele au ecou, ideile, rezonanță.

Cristina Dumitrescu

(Continuare din p. 49)

rul-om, iată o perspectivă ispititoare. Perspectivă care l-a determinat pe Valeriu Simion să devină păpușar.

A debutat în 1954; 41 de spectacole, 65 de roluri, o susținută activitate de formare a unor noi păpușari. Din acest sfert de secol în slujba lui „Țândărică”, actorul reține mai cu seamă acele bucurii pe care puțin probabil să i le fi oferit o altă scenă: interpretările sale în *Împăratul Verde* (*Sinziana* și

Pepelea), *Fata babei* (din povestea lui Creangă) și, mai ales, *Don Cristobal*... Turnee și festivaluri înecunate de succes, în cele mai îndepărtate colțuri ale lumii... Diplome, medalii, distincții de tot felul, între care acest recent „*Praemium erasmianum*”... Valeriu Simion: distincție, seriozitate și probitate profesională, remarcabil talent de portretist, îmbinînd un ascuțit simț de observație cu arta cizelării amănuntului.

S. D.